

WYTYCZNE DLA FORMACJI

zweryfikowane przez Międzynarodową Komisję ds. Formacji (2023-2024)

Uwagi wstępne na temat formacji.

W ZAK formacja jest kluczowa dla wzrostu, pogłębienia i umocnienia pallotyńskiego charyzmatu, do którego każdy członek i współpracownik jest powołany, aby żyć nim w pełni.

Dla członków: „Charakter życia i apostołstwa Zjednoczenia wymaga wszechstronnej formacji początkowej oraz stałej wszystkich członków, ponieważ uczestniczą oni w misji Jezusa w Kościele i w świecie” (SG 41); dlatego Zjednoczenie ma obowiązek zapewnić odpowiednią formację, która umożliwi wypełnianie praw i obowiązków w Zjednoczeniu (por. SG 47).

Dla poszczególnych członków (przez których rozumie się nie tylko świeckich, ale także zakonników, kapłanów diecezjalnych itp.) ogólny plan formacji jest opracowywany przez KRK zgodnie z „podstawowymi wspólnymi zasadami formacji dla całego Zjednoczenia”, ustanowionymi przez GRK ZAK (SG 44). Zazwyczaj plan formacji jest opracowywany i realizowany na poziomie lokalnym przez LRK (por. SG 33 i 61c).

Formacja początkowa oraz w szerszym znaczeniu formacja ciągła członków wspólnot należy do kompetencji wspólnot Zjednoczenia (por. SG 35, 36 i 43).

Dla współpracowników: Kiedy wyrażają pragnienie podążania z duchem Zjednoczenia w różnych formach współpracy i uczestnictwa w działalności ZAK (SG 30), Zjednoczenie, które akceptuje ich uczestnictwo i posługę, ma obowiązek karmić i podtrzymywać ich ducha poprzez programy formacyjne dostosowane do potrzeb różnych form współpracy.

Ogólne wytyczne formacyjne

w Zjednoczeniu Apostolstwa Katolickiego

Projekt rewizji dokumentu zatwierdzonego przez Generalną Radę Koordynacyjną, 1 lutego 2004 r.

1. Wprowadzenie

„Zjednoczenie Apostolstwa Katolickiego, jako dar Ducha Świętego, jest komunią wiernych, którzy zjednoczeni z Bogiem i pomiędzy sobą, żyjąc według charyzmatu św. Wincentego Pallottiego, pobudzają współodpowiedzialność wszystkich ochrzczonych za ożywianie wiary, za rozpalanie miłości w Kościele i świecie i za doprowadzenie wszystkich do jedności w Chrystusie”. (SG 1), jest to nasza służba w Kościele i w świecie.

Powołanie do Zjednoczenia Apostolstwa Katolickiego jest darem Boga Ojca. W swojej nieskończonej, miłosiernej miłości wzywa On człowieka do naśladowania Jego Syna i Apostoła, Jezusa Chrystusa, aby kontynuował Jego zbawczą misję w świecie.

Tak jak Ojciec posłał swojego Syna na świat, tak również członkowie Zjednoczenia (zarówno indywidualni, jak i wspólnotowi), przynagleni odkupieńczą miłością Chrystusa są posłani, aby (por. SG 12):

- ożywiać i szerzyć wiarę, ewangelizując osoby i społeczeństwo, w którym żyją;
- rozpalać miłość;
- żyć w głębokim zjednoczeniu z Jezusem Apostołem Ojca Przedwiecznego, realizując wraz z katolikami, chrześcijanami i wszystkimi ludźmi dobrej woli dzieła apostołskie;
- budzić we wszystkich członkach Ludu Bożego świadomość ich powołania do apostołstwa.

Wszyscy członkowie Zjednoczenia Apostolstwa Katolickiego, wierni świeccy, zakonnicy, kapłani i wszyscy ci, którzy czują się pociągnięci charyzmatem św. Wincentego Pallottiego, potrzebują głębokiej i solidnej formacji, jeśli mają w pełni żyć pallotyńskim powołaniem. W celu ujednolicenia formacji członków ZAK, którzy żyją w różnych kontekstach, uznano za konieczne przygotowanie Generalnych Wytycznych dla Formacji Pallotyńskiej. Wytyczne te zostały przygotowane i przesłane członkom Krajowych Rad Koordynacyjnych, aby służyły jako ogólne wskazówki do przygotowania programów formacyjnych.

2. Ogólne Wytyczne

I. Cel formacji w Zjednoczeniu

Celem formacji w Zjednoczeniu jest przygotowanie apostołów w Kościele, którzy naśladować Jezusa, Apostoła Ojca Przedwiecznego, są powołani do kontynuowania Jego zbawczej misji. Formacja pallotyńska jest szczególnie ukierunkowana na umożliwienie osobie dojrzewania jako stworzonej na obraz Boga. Sprzyja ona wzrostowi głębokiej wiary poprzez kontemplację i stopniową przemianę w Jezusa Apostoła. Dąży do wcielenia daru miłości, opisanego przez św. Pawła w 1Kor 13,4-7 i cytowanego przez św. Wincentego jako „elementu konstytutywnego” jego dzieła¹, w życiu komunii, w dzieleniu się i współpracy. Zamierza rozpałcić w każdym człowieku ducha pallotyńskiego, ducha apostoelskiego otwartego na wszystkich ludzi, ducha ożywionego miłością, która jest konkretna i przeżywana w codziennym życiu.

II. Pedagogika formacji pallotyńskiej

Sercem formacji pallotyńskiej jest wspólne doświadczenie życia, praktykowanie wartości ewangelicznych, przeżywanie wszystkich aspektów życia oświeconych przez właściwą katechezę, przez refleksję i otwartość na Ducha Świętego, itd.

Głównym **sposobem** formacji jest dzielenie się własnym życiem w jego wymiarze ludzkim, duchowym i apostoelskim.

Wzorem jest Jezus Chrystus, a **metodą wychowawczą** jest ta, którą sam Jezus stosował wobec apostołów: gromadził ich wokół siebie, dzielił ich drogę, pouczał ich, oświecał i wysyłał.

Formacja pallotyńska prowadzi do pełni życia w odpowiedzi na słowa Jezusa z Ewangelii św. Łukasza: „To czyn i będziesz żył”.²

Droga formacyjna jest osobista, stopniowa i integralna. W jej trakcie pojawiają się trudności, wątpliwości, lęki i niepewności; człowiek odkrywa Ukrzyżowanego, a kontemplacja Tajemnicy Jego Śmierci i Zmartwychwstania staje się centrum jego życia. Misterium Paschalne staje się wsparciem zarówno dla formującego, jak i formowanego.

¹ OCCC III pg. 137-138.

² Łk 10, 25-28. „A oto powstał jakiś uczony w Prawie i wystawiając Go na próbę, zapytał: «Nauczycielu, co mam czynić, aby osiągnąć życie wieczne?» Jezus mu odpowiedział: «Co jest napisane w Prawie? Jak czytasz?» On rzekł: Będziesz miłował Pana, Boga swego, całym swoim sercem, całą swoją duszą, całą swoją mocą i całym swoim umysłem; a swego bliźniego jak siebie samego. Jezus rzekł do niego: «Dobrześ odpowiedział. To czyn, a będziesz żył»

Preferowanymi środkami formacji pallotyńskiej są: słuchanie, rozważanie i życie Słowem Bożym w atmosferze uwielbienia i modlitwy oraz sprawowanie Eucharystii. Stanowią one podstawowy pokarm wiary i miłości apostołskiej.

Początkowa podróż formacyjna nie powinna trwać krócej niż rok i nie powinna trwać dłużej niż trzy lata.

Doświadczenie komunii i dzielenia się staje się **kluczowym punktem** formacji. Razem się kształtujemy, razem wzrastamy, razem stajemy się święci i razem współpracujemy w apostołstwie, które staje się odbiciem Słowa Bożego, którym żyjemy:

- w Kościele;
- w środowisku naszego codziennego życia;
- we wspólnocie wiary.

III. Aspekty formacji pallotyńskiej

1. Formacja ludzka

Osoba ludzka, stworzona na obraz i podobieństwo Boże jest powołana do życia wartościami, które czynią ją bardziej podobną do Stwórcy.

W procesie wychowawczym członkowie towarzyszą w osobistej drodze samopoznania, samoakceptacji i przemiany w Jezusie, który żył pełnią ludzkiego życia.

Formacja ludzka ma na celu pomoc osobom w:

- poznaniu i zintegrowaniu swojej historii osobistej i rodzinnej;
- odkryciu swoich talentów, zdolności, możliwości i potencjału;
- byciu świadomym swoich słabości, ograniczeń i ludzkiej kruchości;
- wzrastaniu w dojrzałości afektywnej;
- predyspozycji, by w grupie rozwijać swoją zdolność do współpracy z innymi poprzez zachęcanie, wspieranie i komunikację;
- dojrzewaniu do właściwej równowagi między „ja” i „my”, dbając o rozwijanie poczucia wspólnoty i zawsze pozwalając na wyrażanie pozytywnych cech osobistych;
- akceptacji siebie w różnych fazach i okresach życia;
- byciu dobrymi słuchaczami; zapoznaniu się z różnymi technikami i wskazówkami dotyczącymi aktywnego słuchania;
- szanowaniu każdego członka Zjednoczenia, bez względu na jego pochodzenie; w znajomości i w wiernym przestrzeganiu przepisów i dostosowaniu się do dokumentów, dostępnych dla członków ZAK, ustanowionych w celu ochrony

nieletnich, osób wymagających szczególnej troski oraz mniejszości; dla członków ZAK pracujących w tych kontekstach przewidziano specjalną formację.

2. Formacja duchowa

Głównym celem pallotyńskiej formacji duchowej jest prowadzenie ludzi do głębokiego doświadczenia Boga jako Nieskończonej Miłości i Nieskończonego Miłosierdzia. Celem programu jest pomoc członkom we wzrastaniu w postawach duchowych, którymi żył św. Wincenty Pallotti: są to: zaufanie Bogu, duch wdzięczności, poświęcenia, radości, pokory, prostoty, umiarkowania, powściągliwości, cierpliwości, miłosierdzia oraz świadomość Bożej miłości darmo danej.

W procesie formacyjnym członkowie są prowadzeni:

- ku głębokiemu doświadczeniu Boga;
- do wybrania Boga jako Wszystkiego w ich własnym życiu;
- do naśladowania Jezusa Apostoła Ojca, a więc do bycia zawsze zorientowanym na poszukiwanie i wypełnianie miłującej woli Ojca;
- do życia „Codzienną Pamięcią Praktyczną”³ praktykowaną przez św. Wincentego Pallottiego;
- do stawania się uległym i otwartym na działanie Ducha Świętego;
- do dążenia do „wzniosłej doskonałości”⁴ chrześcijańskiego życia i miłości;
- do wcielania charakterystycznych postaw pallotyńskich wymienionych powyżej jako wyróżniających cech duchowych;
- do naśladowania Maryi Królowej Apostołów, wzoru wiary i gorliwości apostoelskiej;
- do gromadzenia się w Wieczerniku, w komunii i na modlitwie, z Maryją, Królową Apostołów oraz z siostrami i braćmi z ZAK;
- do poznawania i miłości Kościoła.

³ Wincenty zalecał tę praktykę swojej wspólnoty; widział w niej sposób na doskonalsze naśladowanie Chrystusa. Jest to przygotowanie się na przyjęcie łaski Bożej. Jest to bliskie temu, co rozumiemy jako „rachunek sumienia”, jednak cel jest inny. Wincenty napisał: „Aby naśladować naszego Pana Jezusa Chrystusa, potrzebujemy przede wszystkim Jego ducha, aby wszystkie wewnętrzne ruchy naszej duszy były podobne do tych u samego Jezusa Chrystusa, abyśmy (mogli) szczerze naśladować Go w zewnętrznych uczynkach, które muszą być prawdziwym wyrazem wewnętrznego działania...”. OCCC III str. 38: Sprecyzował on, że członkowie wspólnoty mają „pamiętać” (memorandum) każdego dnia o obowiązku naśladowania Jezusa Chrystusa; ta „pamięć lub wspomnienie” ma być »praktyczna«, ponieważ obowiązek naśladowania Jezusa polega na naśladowaniu Go w tym, jak myślał, mówił, działał Jezus, a także w porządkowaniu emocji ich serc; ma być „codzienna”, ponieważ obowiązek naśladowania Jezusa nie dotyczy jednego dnia, miesiąca czy roku, ale całego życia aż do śmierci. W efekcie jest to rozumiane jako duchowa praktyka w codziennym życiu. Zobacz OCCCIII str. 34 - 39.

⁴ To zdanie jest powszechne w pismach św. Wincentego Pallottiego, w rzeczywistości znajdujemy je 21 razy w OCCC. Za pomocą tego sformułowania wyraża on głębokie pragnienie podążania ścieżką doskonałości do „wzniosłego” lub heroicznego stopnia, tak jak praktykował to sam Jezus.

- Do rekolekcji okresowych.

3. Formacja apostołska

Zgodnie z pallotyńskim charyzmatem, wezwanie i powołanie do uczestniczenia oraz kontynuowania zbawczej misji Jezusa, Apostoła Ojca Przedwiecznego, wymaga formacji do apostołstwa; formacji, która pomaga ludziom

- szukać Boga we wszystkim i być uważnymi na Jego Wolę;
- nauczyć się rozeznawać znaki czasu;
- żyć w świadomości otrzymania mandatu do współpracy dla zbawienia ludzkości;
- prowadzić dzieła apostołskie we współpracy ze wszystkimi członkami Zjednoczenia, ze strukturami i organizacjami kościelnymi oraz z osobami dobrej woli;
- wzrastać w szacunku do różnorodności powołań, w miłości do wszystkich charyzmatów Kościoła, w otwartości na innych i w dialogu;
- rozwijać wrażliwość i świadomość powszechnego apostołstwa oraz ducha dyspozycyjności i gotowości do odpowiedzi;
- służyć innym, zwłaszcza ubogim na ciele i duchu, z miłością i współczuciem;
- być otwartym na dialog ekumeniczny i międzyreligijny.

Osoba, która wyrusza w tę podróż, zawsze osiąga większą dojrzałość ludzką, duchową i apostołską.

IV. Środki formacji pallotyńskiej

W formacji pallotyńskiej duży nacisk kładzie się na życie modlitwy, zarówno osobistej, jak i wspólnotowej, zakorzenionej w medytacji Słowa Bożego. Zachęca się do czytania i rozważania zwłaszcza czytań ewangelicznych proponowanych przez codzienną liturgię, aby zbliżyć nasze życie do woli Ojca i nieść Jezusa światu. Ewangelia św. Jana pomaga zrozumieć naturę misji i bycia posłanym⁵. Owocami medytacji nad Słowem Bożym i przeżywanymi doświadczeniami należy dzielić się z innymi. Pallotyński modlitewnik wspólnotowy jest bardzo zalecany zarówno do modlitwy osobistej, jak i wspólnotowej. W życiu liturgicznym i sakramentalnym szczególnie miejsce zajmuje celebrowanie Eucharystii i sakrament pojednania, dwa sakramenty, które sprzyjają głębokiemu zjednoczeniu z Bogiem oraz z naszymi siostrami i braćmi. Ponadto ćwiczenia duchowe, rekolekcje, uczynki miłosierdzia i praktyka kierownictwa duchowego są bardzo użytecznymi środkami dla ludzkiego, duchowego i apostołskiego wzrostu członków.

Różne działania ZAK, takie jak dni skupienia, spotkania formacyjne i seminaria, spotkania wspólnotowe, praca i działania wspólne (dzieła miłosierdzia według potrzeb, znaków czasu),

⁵ Jest to temat przewijający się przez Ewangelię św. Jana: „Głoszę to, co widziałem u mego Ojca...”. J 8,38. „A nauka, którą słyszycie, nie jest moja, ale Tego, który Mnie posłał...”. J 14,24. „Jak Ty Mnie posłałeś na świat, tak i Ja ich na świat posyłam...”. J 17,18.

są znaczącym czasem, w którym osoby żyją istotą charyzmatu pallotyńskiego, doświadczając daru komunii i współpracy.

Uważa się również za pożyteczne dla formacji członków, aby uczestniczyli w różnorodnych dziełach apostołskich, które są naznaczone duchem pallotyńskim. Wincenty Pallotti przypomina nam, że bycie apostołami jedności pociąga za sobą ascezę i wymaga ducha ofiary w codziennym życiu.

V. Niektóre podstawowe tematy formacji pallotyńskiej

W czasie formacji wraz z aktywnym uczestnictwem w życiu sakramentalnym Kościoła, należy zgłębiać następujące tematy:

- biblijne, praktykowanie metody Lectio Divina;
- teologiczne: zwłaszcza eklezjologia Ludu Bożego, komunია, posługa i apostołstwo świeckich;
- z dokumentów Kościoła powszechnego i lokalnego, Dokumenty Soboru Watykańskiego II, wybrane dokumenty nauczania papieskiego;
- rozszerzające znajomość Założyciela: droga formacyjna każdej osoby, która podąża za swoim powołaniem apostołskim, musi rozpocząć się od zdobycia głębokiej wiedzy o Założycielu i czasach, w których żył;
- z Wyboru Pism św. Wincentego Pallottiego;
- z historii ZAK, jego funkcjonowania i aktualności (refleksja nad kwestiami, które mają wpływ na dzisiejszy świat).

Szczególne miejsce zostanie poświęcone

- Maryi jako wzoru wiary;
- doświadczeniu Wieczernika;
- studiom nad Założycielem;
- duchowości pallotyńskiej;
- Statutem Generalnym ZAK;
- Podręcznikowi Formacji zatwierdzonego przez GRK, (Wezwani po imieniu);
- podręcznikom używanym w KRK;
- życiu ZAK opisanego w różnych publikacjach, takich jak *Być Apostołem dzisiaj*, oraz w materiałach rozpowszechnianych za pośrednictwem różnych stron internetowych rodziny pallotyńskiej;
- sesjom praktycznym lub zajęciom grupowym, aby wzmocnić to, co zostało przestudiowane w procesie formacji.

VI. Miejsca formacji

Miejsca formacji obejmują:

- Nasze własne życie (w instytucie, wspólnocie, rodzinie i miejscu pracy);
- Lokalne Rady Koordynacyjne;
- Centra Duchowości Pallotyńskiej;
- Wspólnoty Kościoła lokalnego;
- Formację online;
- Prywatne domy członków.

VII. Odpowiedzialność za formację

1. Generalna Rada Koordynacyjna

Generalna Rada Koordynacyjna:

- ustanawia wspólne fundamentalne zasady formacji dla całego Zjednoczenia (SG 44);
- ustanawia wytyczne i określa cele formacji (SG 78a);
- ustanawia Międzynarodową Komisję Formacyjną ZAK, która wspiera Asystenta Kościelnego i Krajowych Promotorów Formacji w ich zadaniu zapewnienia pallotyńskiej formacji początkowej i ciągłej członkom Zjednoczenia (por. SG 11 i 75).

2. Krajowa Rada Koordynacyjna

Krajowa Rada Koordynacyjna:

- przygotowuje wytyczne metodologiczne oraz programy formacji początkowej i ciągłej (SG 45), ustalając ramy czasowe i niezbędne warunki zarówno dla formacji początkowej, jak i ciągłej poszczególnych członków;
- ułatwia możliwości i oferuje środki dla specyficznej formacji początkowej i ciągłej członków Zjednoczenia (SG 71c);
- jest odpowiedzialna za formację początkową i ciągłą poszczególnych członków we współpracy z Lokalnymi Radami Koordynacyjnymi (SG 45c).

Zadaniem Krajowego Promotora Formacji jest:

- zapewnienie pallotyńskiej formacji początkowej i ciągłej członkom Zjednoczenia na terytorium KRK (SG 11);
- promowanie specyficznej formacji początkowej i ciągłej (SG 71c);
- być odpowiedzialnym za formację ZAK na poziomie krajowym (SG 45c);
- współpraca z odpowiedzialnymi za formację we wspólnotach.

3. Lokalna Rada Koordynacyjna

Zadaniem Lokalnej Rady Koordynacyjnej jest zapewnienie, we współpracy z KRK, formacji szczegółowej poszczególnym członkom i wspieranie formacji ciągłej wszystkich członków (SG 61c): zadanie to ma być realizowane zgodnie z wytycznymi i ogólnymi programami formacyjnymi zatwierdzonymi przez GRK i KRK.

Dlatego LRK ma:

- być ośrodkiem animującym spotkania, modlitwę, formację i współpracę w celu podtrzymywania duchowości wspólnej dla członków, by w ten sposób ułatwiać wzrost osobisty i wspólnotowy (SG 60);
- stwarzać konkretne możliwości wspólnego wzrastania w pallotyńskim apostołstwie, będąc Wieczernikami otwartymi na Ducha Świętego i znaki czasu, w ciągłym rozeznawaniu lokalnych priorytetów apostołskich" (SG 61b).

4. Odpowiedzialność osobista

Zadania i obowiązki Rad nie zastępują osobistej odpowiedzialności każdego członka za własną formację.

Każdy członek jest odpowiedzialny za swoją osobistą formację, aby żyć w pełni własnym powołaniem w Zjednoczeniu i w ten sposób lepiej służyć Kościołowi i całej ludzkości w duchu św. Wincentego Pallottiego (SG 42).

Dodatek

Kto może zostać promotorem formacji?

Osoba, która

- towarzyszy kandydatom lub członkom w ich okresie formacyjnym;
- jest dojrzała duchowo i psychicznie;
- jest dobrze zorientowana w duchowości pallotyńskiej i historii Zjednoczenia;
- ma odpowiednie doświadczenie w działalności Zjednoczenia;
- jest wrażliwa i uważna na potrzeby edukacyjne kandydatów;
- jest godna zaufania, potrafi zachować poufność i wspierać zdrowe relacje z innymi;
- jest w kontakcie z obecnymi realiami świata i Kościoła;
- jest kimś, kto może pomóc kandydatom zintegrować się ze Zjednoczeniem, ucieleśniając jego ducha, charyzmat i wartości;
- jest kimś, kto może zapewnić, że członkowie osiągną niezbędne „kamienie milowe” i otrzymają potrzebne im źródła i zasoby;
- jest kimś, kto może nawiązywać kontakty z innymi formatorami i liderami w całej wspólnotie pallotyńskiej.

Odniesienia

Strony internetowe

- UAC (vincenzopallotti.org)
- www.zak.org.pl
- www.instytutpallottiego.pl

Międzynarodowa Komisja Formacyjna (2023 - 2024)

Członkowie:

1. Ks. Valdeci Almedia
2. Ks. Artur Stępień
3. s. Monika Jagiełło
4. s. Beena Kumbalangi
5. Pani Isabel Bolhuis
6. Pan Corrado Montaldo
7. Pan Dominic Cherukara